

OBSAH

ÚVOD	11
I. PŘEHLED VÝVOJE KLADENÍ OBKLADŮ A DLAŽEB	13
A. Obklady	13
B. Dlažby	22
II. STAVIVA PRO OBKLÁDAČSKÉ PRÁCE	26
A. Vlastnosti staviv pro obkládačské práce	26
1. Technické vlastnosti	26
2. Výtvarné vlastnosti	27
B. Druhy staviv pro obkládačské práce	32
1. Obkládačky	32
a) Keramické obkládačky	32
Terakotové obkládačky	34
Bělninové obkládačky	34
Hutné obkládačky	37
Porceláninové obkládačky	41
b) Výtvarná stavební keramika	41
c) Skleněné obkládačky	43
d) Obkládačky z umělých hmot	44
e) Betonové obkládačky	44
f) Jiné obkládačky	45
2. Dlaždice	45
a) Keramické dlaždice	45
Jemnozrné keramické dlaždice	45
Šatovské dlaždice	48
b) Dlaždice z taveného čediče	49
c) Betonové dlaždice	49
Teracové dlaždice	49
Granitoidové dlaždice	50
Betonové dlaždice obyčejné	50
Benátské dlaždice	51
Mozaikové dlaždice	51
d) Xylolitové dlaždice	51
C. Značení, balení, doprava a skladování obkládaček a dlaždic	52
1. Značení keramických obkládaček	52
2. Balení obkládaček	54
3. Značení keramických dlaždic	54
4. Balení keramických dlaždic	55
5. Doprava obkládaček a dlaždic	56
6. Skladování obkládaček a dlaždic	56
D. Přehled vhodného použití obkládaček a dlaždic	57

III. NÁŘADÍ PRO OBKLÁDAČSKÉ PRÁCE A KLADENÍ DLAŽDIC . . .	62
1. Soubor nářadí	62
2. Ošetřování a upravování nářadí	66
3. Pomocné nářadí	66
IV. SPOJOVACÍ HMOTY PRO OBKLADY A DLAŽBY A JEJICH PŘÍPRAVA	68
1. Základní hmoty	68
2. Přísady	69
3. Míchání malty pro podkladovou omítku	69
4. Míchání malty pro běžné obklady	70
5. Míchání malty pro dlažby	71
V. PŘÍPRAVA KONSTRUKCÍ K OBKLÁDÁNÍ OBKLÁDAČKAMI A PROVEDENÍ DLAŽEB	72
1. Podkladové konstrukce pro obkládání	72
Zděné konstrukce	72
Železobetonové konstrukce	73
Ostatní stavební díly	73
Osazování a obezdívání koupelnových van	74
Obezdívání van heraklitovými deskami	75
2. Podkladové konstrukce pro dlažby	76
3. Izolace podkladu	78
VI. PŘÍPRAVA PRÁCE A PRACOVIŠTĚ	79
1. Projekt, výkresy a podrobnosti	79
2. Rozpis práce pro obklady	79
3. Rozpis práce pro dlažby	84
4. Přípravenost pracoviště	85
5. Podmínky pro provádění obkladů a dlažeb	85
VII. OBKLÁDÁNÍ OBKLÁDAČKAMI	87
A. Podkladové omítky pro obklady	87
1. Rozlišování omítek pod obklady	87
2. Provedení omítek pod obklady	88
a) Podkladové omítky stěn	88
b) Podkladové omítky stropů	89
c) Podkladové omítky průčelí	90
d) Podkladové omítky sloupů	90
B. Vnitřní obklady	92
1. Příprava obkládaček	92
a) Třídění na pracovišti	92
b) Máčení bělinových obkládaček	93
2. Obkládání stěn bělinovými obkládačkami	94
a) Pracovní postup při obkládání kuchyňského koutu	94
Založení vodících bodů	95
Založení řady	96
Kladení dalších řad	97
Zhotovování otvorů v obkládačkách	99
Dokončování obkladu	102
Spárování	103
b) Pracovní postup při obkládání koupelny	104
Založení obkladu a soklu	104

Obládání stěn	105
Obládání ostění	106
Obládání stěn u vany	106
Spárování	108
Obládání vany s oválnými čely	108
c) Obládání velkých ploch	108
d) Dodržování souměrnosti	109
e) Obládání barevnými obkládačkami	109
f) Obládání stěn tenkými exportními obkládačkami	110
g) Obládání obkládačkami s oblinkou	111
h) Osazování nárožek a pozlábek	112
3. Oblklady stěn skleněnými obkládačkami	112
4. Obládání stěn porceláninovými obkládačkami	113
a) Pracovní postup	113
Maltování obkládaček	114
Úprava spár	114
Zatírání spár	114
Rezáni obkládaček	115
Tvoření otvorů v porceláninových obkládačkách	116
b) Obládání stěn chladíren a mrazíren	116
c) Obládání stropů obkládačkami 108 × 108 mm	116
Rozvržení obkladu	116
Založení obkladu a kladení	116
Navázání obkladu stěn a obklad stropu	117
d) Oblklady bazénů a lázní	117
5. Obládání mozaikovými lepeni	120
a) Oblklady keramičkou mozaikou	120
1. Pracovní postup při obládání stěn	120
Spojovací malta	120
Obládání mozaikovými lepeni	121
Sejmutí papírového ztužení	121
Úprava spár	121
2. Obládání stropů mozaikou	122
3. Obládání sloupů mozaikou	122
b) Oblklady tvarovanou mozaikou	125
c) Oblklady skleněnou mozaikou	125
6. Oblklady zásobníků, násypníků deskami z taveného čediče	127
7. Obložení desek digestorních stolů do kazeinového lepidla	128
8. Úprava nároží při obládání stěn	129
9. Ukončení obkladu a styk s omítkou	129
10. Oblklady soklů	130
a) Obložení soklů ze základních a zaoblených obkládaček	130
b) Osazování soklů s pozlábek	131
c) Sokl stupňovitý (uskakovaný)	131
d) Šikmý sokl ve schodištích	133
11. Oblklady schodišťových stupňů	134
a) Dlaždicemi	134
b) Teracovými deskami	135
C. Vnější obklady	136
1. Podkladové omítky	136
2. Rozvržení obkladů na průčelí	136

3.	Obkládání keramickými obkládačkami	137
a)	Obkládání porceláninovými slinutými obkládačkami	137
	Příprava spojovací malty	137
	Založení obkladu	137
	Dilatace	138
	Obkládání parapetu	138
b)	Obkládání obdélníkovými hutnými a terakotovými obkládačkami velikostí 250 × 65 mm a 290 × 65 mm (fasádní pásy)	139
c)	Obkládání hutnými obkládačkami velikosti 300 × 150 mm a většími	143
	Postup při obkládání	144
	Maltování obkládaček a spojovací malty	144
	Obkládání	144
	Spárování obkladů	145
	Dilatace obkladu ploch velkých rozměrů	145
	Orámování oken rámovkami a osazování okapnic	147
4.	Obkládání keramickými kvádríky velikosti 60/30/15 až 25 mm nebo pískovcovými kvádríky velikosti 100/50/15 až 25 mm	150
5.	Obkládání obkládačkami ze štípané břidlice	151
	Postup při obkládání	151
	Spárování obkladu	151
6.	Obkládání lícovkami současně při zdění	153
	Rozpojování	153
	Příprava zdíva před osazováním lícovek	154
	Založení první vrstvy	154
	Kladení lícovek mezi nároží a ostění	155
	Spáry v obkladu	155
	Zdění za lícovkami	155
	Obklad okenních překladů	156
	Úprava ostění	156
	Spojovací malty — spárování	156
	Dilatační spáry	156
7.	Jiné technologie obkládání	156
a)	Používání tzv. suché směsi při obkládání	156
b)	Obkládání do maltového lože	157
c)	Použití maltovací šablony	158
d)	Košický způsob obkládání	159
e)	Použití hlinitého písku a přidávání hlíny místo vápna	160
8.	Obkládání prefabrikovanými betonovými deskami	161
9.	Vliv počasí na obkládání průčelí	161
10.	Ochrana a čištění obkladů	161
a)	Ochrana obkladů proti účinkům žáru topidel	161
b)	Údržba a čištění obkladů	162
VIII. KLADENÍ DLAŽDIC		163
A.	Třídění dlaždic před kladením	163
1.	Keramické dlaždice	163
2.	Teracové, betonové a xyrolitové dlaždice	164
3.	Dlaždice z taveného čediče	164
B.	Příprava pro kladení dlaždic	165
C.	Kladení keramických dlaždic	165
1.	Kladení dlaždic velikosti 100 × 100 mm	165
a)	Úprava podkladového betonu	165
b)	Maltové lože	165

c) Rozměřování	167
d) Kladení	167
e) Zalévání spár a čištění dlaždic	169
f) Zakládání velkých ploch	171
g) Zakládání a souměrné rozdělování dlažeb	172
h) Spádování ploch	176
i) Venkovní dlažby	177
j) Úprava při soklech	177
2. Kladení dlaždic velikosti 150 × 150 mm	178
3. Kladení šestiúhelníkových dlaždic	179
4. Kladení rýhovaných dlaždic velikosti 150 × 150 mm	180
5. Kladení brokovitých dlaždic velikosti 150 × 150 mm	181
6. Kladení obdélníkových dlaždic (250 nebo 290 × 65 mm) rybinovitě ve vzoru vlýsků nebo na vazbu	182
7. PISOÁROVÉ žlábký, korytka a vlnovky	183
8. Kladení dlažby z dlaždicových lepenců z mozaikových dlaždic velikosti 20 × 20 až 50 × 50 mm	184
9. Kladení nepravidelné mozaiky	187
10. Kladení sekané mozaiky (ze střepů dlaždic)	188
11. Dlažby z velkých engobových desek	188
12. Dlažby z křivek	189
13. Dlažby z osmiúhelníkových dlaždic s vložkou Řezání keramických dlaždic	189
Vysekávání otvorů v dlaždicích	191
14. Kladení teracových, granitoidových, betonových a benátských dlaždic	192
15. Kladení xylolitových dlaždic	193
16. Kladení dlaždic z taveného čediče	194
D. Dilatace podlah	195
1. Dělení ploch dilatačními spárami	195
2. Pracovní a konstrukční dilatační spáry	196
E. Osazování úhelníků a rámu pro rohože a škrabáky	197
F. Úprava dlažby u vpustí	197
G. Mechanizace kladečských prací	198
1. Maltování podkladového lože ve větších plochách	198
2. Vakuový rám	199
a) Maltové lože	200
b) Kladení	200
c) Zalévání a čištění	201
H. Ochrana a čištění dlažeb	202

IX. KONTROLA JAKOSTI, VADY A OPRAVY OBKLADŮ

A DLAŽEB	205
A. Kontrola obkladů	205
B. Vady obkladů	206
1. Neodborné provedení a chybná technologie	206
2. Vady obkládaček	208
C. Opravy obkladů	209
1. Nahrazování poškozených obkládaček	209
2. Oprava po uvolnění obkladu	209
3. Odstranění výkvětů	211

D. Kontrola jakosti provádění dlažeb	211
E. Vady dlažeb	212
1. Neodborné provedení a chybná technologie	212
2. Technické a projekční nedostatky	213
3. Výrobní vady	213
F. Opravy dlažeb	214
X. ZDRAVOTNÍ A BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ	216
XI. ORGANIZACE PRÁCE	218
A. Opatření před zahájením obkládačských prací	218
B. Pracovní postup	218
C. Postup obkládačů před zahájením prací a řízení práce	219
D. Zařízení staveniště	219
E. Opatření po skončení obkládačských prací	220
XII. MĚŘENÍ HOTOVÉ PRÁCE	221
A. Obklady	221
B. Dlažby	221
ZÁVĚR	222
POUŽITÁ LITERATURA	223
POUŽITÉ NORMY	223